

FÖRSLAG TILL RIKTLINJE

RÄTT TILL UTBILDNING FÖR BARN OCH UNGDOMAR
SOM VISTAS I NACKA UTAN ATT VARA
FOLKBOKFÖRDA I SVERIGE

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
UBN 2021/120	2021-09-23	Utbildningsnämnden	Utbildningsnämnden	Utbildningsdirektör Susanne Nord
Riktlinje	Rätt till utbildning för barn och ungdomar som vistas i Nacka utan att vara folkbokförda i Sverige			

Dokumentets syfte

Tydliggöra regelverket om rätten till utbildning för barn och ungdomar som vistas i Nacka utan att vara folkbokförda i Sverige samt Nacka kommuns tillämpning av regelverket.

Dokumentet gäller för

Vårdnadshavare och myndiga elever som vistas i Nacka kommun utan att vara folkbokförda i Sverige samt chefer och tjänstemän.

Riktlinjen beskriver det nationella regelverket för vilka barn och ungdomar som vistas i landet utan att vara folkbokförda som har rätt till utbildning samt Nacka kommuns tillämpning av regelverket.

Skollagens 29 kapitel reglerar rätten till utbildning för dessa barn och ungdomar. Vilken rätt till utbildning som barnet eller ungdomen har beror på anledningen till vistelsen i Sverige i kombination med skolform. Riktlinjen är därför rubricerad efter skollagens indelning av grund till vistelsen i Sverige.

Utbildningsnämnden har som vistelsekommun för dessa barn och ungdomar ansvar för att de som har rätt till utbildning utifrån skollagens bestämmelser och särskilt fattade beslut också erbjuds det. De barn i grundskoleåldern som vistas i Sverige utan att vara folkbokförda i landet har däremot inte skolplikt.

Efter det att barnet eller ungdomen fått en utbildningsplats övergår ansvaret för mottagandet till rektor och huvudman.

Ansöka om förskola, förskoleklass och grundskola

För att kunna göra en ansökan om förskola eller skola i Nacka krävs först ett godkännande om rätten till utbildning är fastställd. Ansökan görs digitalt på nacka.se och utbildningsexpert bedömer om rätt till utbildning föreligger.

Kundvalet gäller även för dessa barn och ungdomar. En familj som godkänts för utbildning i Nacka ska därför göra sitt val av förskola, förskoleklass eller grundskola på lika villkor som folkbokförda Nackafamiljer och också erbjudas en utbildningsplats på förskolan eller i skolan på lika villkor.

Barn och ungdomar som kommit till Nacka via kommunens etableringsenhet (bl.a. kvotflyktingar) är redan godkända för rätt till utbildning på samma grunder som folkbokförda och behöver därför inte godkännas ytterligare.

Ansöka om gymnasieskola

Ungdomar som söker nationellt program söker liksom övriga elever under ansökningsperioden på Gymnasieantagningen Storsthlm. Ungdomar som söker språkinträdning eller annat introduktionsprogram söker också genom gymnasieantagningen om eleverna ska påbörja utbildningen vid höstterminens start. Bedömning görs av utbildningsexpert om rätt till utbildning föreligger.

Ungdomar som söker språkinträdning eller annat introduktionsprogram efter tidpunkten för ordinarie gymnasieantagning gör en digital ansökan på nacka.se. Utbildningsexpert bedömer om den sökande har rätt till utbildning och meddelar den valda gymnasieskolan beslutet.

Ungdomen eller vårdnadshavare för omyndig elev kontaktar vid positivt beslut själv gymnasieskolan om skolan kan anta den sökande.

Om ungdomen har kommit via kommunens etableringsenhet meddelar etableringsstödsenheten vald gymnasieskola att rätt till utbildning föreligger.

Dokumentation om rätt till utbildning föreligger

För samtliga kategorier av sökande krävs passkopior eller annan identitetshandling samt hyres- eller köpekontrakt eller annan dokumentation som visar att personerna vistas i Nacka kommun. Om ytterligare dokumentation krävs anges det under respektive rubrik för grund till vistelsen i Sverige. Dokumentation gäller dock inte för sökande som kommer via etableringsenheten.

Om vårdnadshavare har fått arbetstillstånd ska det finnas registrerat på uppehållskortet. Det visar att vårdnadshavare därmed har rätt till förskola på grund av arbete. De vårdnadshavare som ansöker om förskola ska utöver uppehållstillståndet även bifoga anställningskontrakt eller antagningsbevis till utbildning.

För vårdnadshavare som anger att de är arbetssökande och har rätt att arbeta, ska intyg från arbetsförmedlingen bifogas.

Grund för vistelse i Sverige

Asylsökande

Asylsökande ska bifoga kopior på samtliga familjemedlemmars LMA-kort som utfärdas av Migrationsverket. Om den asylsökande har en god man ska intyg på ställföreträdandeskapet bifogas ansökan. Den bostadsadress i Nacka som uppgetts i ansökan kontrolleras alltid med Migrationsverket för att säkerställa att uppgifterna stämmer.

Förskola

Om asylsökande vårdnadshavare har beviljats arbetstillstånd under asylprocessen kan förskola beviljas på samma grunder som för folkbokförda. Asylsökande har däremot inte rätt till studier på kommunal vuxenutbildning. Arbetstillstånd framgår av LMA-kortet genom att beteckningen AT-UND finns registrerad.

Allmän förskola beviljas på samma grunder som för folkbokförda barn.

Förskoleklass, grundskola och grundsärskola

Rätt till utbildning, men ingen skolplikt.

Gymnasieskola och gymnasiesärskola

Enligt skollagen har asylsökande ungdomar endast rätt till gymnasieutbildning om utbildningen påbörjats före 18 års ålder. Däremot kan en elev övergå till ett annat introduktionsprogram i och med att de olika introduktionsprogrammen ses som en utbildning.

I och med att Migrationsverket utbetalar statsbidrag till kommuner för asylsökande elever som efter 18 års ålder påbörjar nationellt program, under förutsättning att de påbörjade introduktionsprogrammet före 18 års ålder, godkänns även dessa elever för utbildning.

EU-medborgare (enligt EU-rätten) och likställda

EU-medborgare som vistas i landet enligt EU-rätten, samt EES-medborgare och medborgare i Schweiz, har rätt till utbildning på lika villkor som personer folkbokförda i Sverige. Krav på dokumentation är anställningskontrakt, studieintyg eller annat som styrker EU-rätten.

Främmande makts beskickning eller lönade konsulat eller dess betjäning

Nedanstående regelverk gäller endast för personer som inte omfattas av EU-rätten.

Förskola

Ingen rätt till utbildning.

Förskoleklass, grundskola och grundsärskola

Rätt till utbildning, men inte skolplikt.

Gymnasieskola och gymnasiesärskola

Ingen rätt till utbildning.

Personer som vistas i landet utan stöd av myndighetsbeslut eller författning (papperslösa)

Till ansökan ska bifogas beslut från Migrationsverket om utvisning eller annan dokumentation som styrker att personen vistas här som papperslös och inte vistas här som till exempel turist.

Papperslösa familjers registrering i elevregistret hanteras i särskild ordning.

Förskola

Ingen rätt till utbildning.

Förskoleklass, grundskola och grundsärskola

Rätt till utbildning, men ingen skolplikt.

Gymnasieskola och gymnasiesärskola

Dessa ungdomar har endast rätt till gymnasieutbildning om utbildningen påbörjats före 18 års ålder. Däremot kan en elev övergå till ett annat introduktionsprogram i och med att de olika introduktionsprogrammen ses som en utbildning.

Personer som vistas i landet med tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt utlänningslagen

Denna punkt i skollagen avser barn till vårdnadshavare som vistas i landet och som en förundersökningsledare ansöker om uppehållstillstånd för (UL 5 kap 15§). Migrationsverkets utfärdade uppehållstillstånd ska bifogas ansökan.

Förskola

Rätt till utbildning.

Förskoleklass, grundskola och grundsärskola

Rätt till utbildning, men ingen skolplikt.

Gymnasieskola och gymnasiesärskola

Dessa ungdomar har endast rätt till gymnasieutbildning om utbildningen påbörjats före 18 års ålder. Däremot kan en elev övergå till ett annat introduktionsprogram i och med att de olika introduktionsprogrammen ses som en utbildning.

Personer med uppehållstillstånd som gäller minst ett år

Om en person har beviljats uppehållstillstånd för minst ett år ska en ankomststämplad kopia på ansökan om folkbokföring från Skatteverket bifogas övriga handlingar. Bedömningen är då att personen ska betraktas som folkbokförd och därmed ha rätt till utbildning på lika villkor som övriga folkbokförda.

Liten ordlista

Asylsökande

Asylsökande är den som tar sig till Sverige och ansöker om skydd (asyl) här, men som ännu inte har fått sin ansökan avgjord. För att ha rätt att arbeta under tiden som asylsökande måste personen ha ett bevis om undantagen från skyldigheten att ha arbetstillstånd (AT-UND), vilket finns angivet på LMA-kortet.

EU-rätten

EU/EES-medborgare har rätt att arbeta, studera eller bo i Sverige utan uppehållstillstånd. De har även rätt att starta och driva eget företag. Rätten för EU/EES-medborgare att vistas i Sverige utan uppehållstillstånd kallas uppehållsrätt. Upphållsrätt har till exempel arbetstagare, egen företagare, studerande eller personer som har tillräckliga medel för egen försörjning. Personer med uppehållsrätt i Sverige behöver inte kontakta Migrationsverket.

Flykting

Migrationsverket beslutar om status som flykting. Upphållstillstånd utfärdas för tre år och flyktingar har då rätt att arbeta.

Folkbokföringslagen

En person anses bosatt i Sverige om han eller hon kan antas stanna i landet under minst ett år, och ska i och med det folkbokföras. För att bli folkbokförd i Sverige krävs ett uppehållstillstånd som gäller minst ett år. Upphållstillstånd gäller inte för EU-medborgare.

Kvotflykting

FN:s flyktingorgan. UNHCR bedömer vilka personer som är i behov av vidarebosättning till ett nytt hemland. Kvotflyktingar beviljas permanent uppehållstillstånd.

LMA-kort

Alla som söker asyl i Sverige får ett LMA-kort. Kortet är ett bevis på att personen är asylsökande och har rätt att vara i landet under asylprocessen. LMA står för Lagen om mottagande av asylsökande.

Upphållstillståndskort

Upphållstillståndskortet innehåller bland annat uppgifter om vilken typ av tillstånd personen har fått och hur länge kortet gäller. På baksidan av vissa kort står texten ”Får arbeta” med. Det gäller i de fall det inte direkt av beslutet framgår att personen har rätt att arbeta, till exempel för de personer som har fått permanent uppehållstillstånd.